

ΣΑΝ ΝΑ ΗΤΑΝ ΣΗΜΕΡΑ

ΕΠΕΤΕΙΟΙ: ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1520: Ο Μαρτίνος Λούθηρος καίει δημοσίως την παπική βούλα. Ο ποντίφικας τον καλούσε να αποκηρύξει τις θέσεις του. Ο Λούθηρος αρνείται κι ένα μήνα αργότερα αφορίζεται.

1893: Η Ελλάδα κηρύσσει πτώχευση. Ο Χαρίλαος Τρικούπης δηλώνει στη Βουλή: «Δυστυχώς επτωχεύσαμεν».

1904: Ο φημισμένος ρώσος φυσιολόγος Ιβάν Παβλόφ παίρνει το βραβείο Νόμπελ για τα πετυχημένα πειράματά του και τις μελέτες του στα εξαρτημένα αντανάκλαστικά.

1932: Στην Ελλάδα, η Επιτροπή της Οργάνωσης για τα Δικαιώματα της Γυναίκας ζητά από την κυβέρνηση την επέκταση της παροχής ψήφου στις γυναίκες για τις γενικές εκλογές.

1957: Νέες αιματηρές συγκρούσεις μαθητών του Παγκυπρίου Γυμνασίου με τον βρετανικό στρατό και την Αστυνομία. Την ίδια μέρα η Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ αποφαινεται υπέρ της αυτοδιάθεσης της Κύπρου.

1964: Ο γάλλος συγγραφέας Ζαν Πολ Σαρτρ αρνείται να παραλάβει το Νόμπελ Λογοτεχνίας, υποστηρίζοντας ότι θα μειώσει το γόητρο της συγγραφικής του δουλειάς.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

1790: Γιάκομπ Φαλμεράιερ, αυστριακός περιηγητής, δημοσιογράφος, πολιτικός και ιστορικός, περισσότερο γνωστός για τις περιηγητικές αφηγήσεις του και τις θεωρίες του σχετικά με τη φυλετική καταγωγή των Νεοελλήνων. (Θαν. 26/4/1861)

1830: Έμιλι Ντίκινσον, αμερικανίδα ποιήτρια. (Θαν. 15/5/1886)

1876: Σβεν Βίνγκβιστ, σουηδός εφευρέτης και βιομήχανος, συνιδρυτής της βιομηχανίας SKF, του μεγαλύτερου παραγωγού ένοπλων τριβέων (ρουλεμάν) παγκοσμίως. (Θαν. 17/4/1953)

ΘΑΝΑΤΟΙ

1790: Γιάκομπ Φαλμεράιερ, αυστριακός περιηγητής, δημοσιογράφος, πολιτικός και ιστορικός, περισσότερο γνωστός για τις περιηγητικές αφηγήσεις του και τις θεωρίες του σχετικά με τη φυλετική καταγωγή των Νεοελλήνων. (Θαν. 26/4/1861)

1830: Έμιλι Ντίκινσον, αμερικανίδα ποιήτρια. (Θαν. 15/5/1886)

1876: Σβεν Βίνγκβιστ, σουηδός εφευρέτης και βιομήχανος, συνιδρυτής της βιομηχανίας SKF, του μεγαλύτερου παραγωγού ένοπλων τριβέων (ρουλεμάν) παγκοσμίως. (Θαν. 17/4/1953)

Οι Ελληνίδες στις κάλπες

Για πρώτη φορά ψήφισαν στις δημοτικές εκλογές της 11ης Φεβρουαρίου 1934. Εκλογικό δικαίωμα δεν δόθηκε σε όλες, αλλά μόνο σε όσες είχαν κλείσει τα 30 χρόνια και διέθεταν τουλάχιστον απολυτήριο Δημοτικού. Στους εκλογικούς καταλόγους της Αθήνας γράφτηκαν μόλις 2.655 κυρίες, από τις οποίες ψήφισαν τελικά μόνο 439. Χαρακτηριστική για το κλίμα της εποχής ήταν η άρνηση της ηθοποιού Μαρίκας Κοτοπούλη να ψηφίσει, λέγοντας μάλιστα πως ψήφο θέλουν μόνο όσες είναι άσχημες και όσες αποφεύγουν να κάνουν παιδιά!

Δήμαρχος Αθηναίων σε αυτές τις εκλογές αναδείχθηκε ο Κώστας Κοτζιάς, γιος του αθηναίου εμπόρου Γεωργίου Κοτζιά, ενός εκ των ιδρυτών του Εμπορικού Συλλόγου Αθηνών. Επί των ημερών του διαμορφώθηκε το Πεδίον του Άρεως. Σε βουλευτικές εκλογές, οι Ελληνίδες ψήφισαν για πρώτη φορά στις 19 Φεβρουαρίου του 1956. Ήταν η απαρχή της εφαρμογής στην πράξη της καθολικής ψηφοφορίας, που είχε κατοχυρωθεί ήδη στο Σύνταγμα του 1864, με την αναγνώριση της ιδιότητας του πολίτη στις γυναίκες.

Πέρασε σχεδόν ένας αιώνας μέχρις ότου καταφέρουν οι Ελληνίδες να φτάσουν στην κάλπη, έχοντας κατακτήσει πλήρως το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις βουλευτικές εκλογές του 1956, με τη Λίνα Τσαλδάρη της ΕΡΕ και τη Βάσω Θανασέκου της «Δημοκρατικής Ένωσης» να εισέρχονται στο Ελληνικό Κοινοβούλιο. Η Λίνα Τσαλδάρη έγινε και η πρώτη γυναίκα - υπουργός, καθώς ανέλαβε το Υπουργείο Κοινωνικής Πρόνοιας στην κυβέρνηση Καραμανλή. Την ίδια χρονιά εκλέχθηκε και η πρώτη γυναίκα Δήμαρχος, η Μαρία Δεσσύλλα, στην Κέρκυρα.

Πρωτεργάτης στον αγώνα για τη συμμετοχή των γυναικών στα πολιτικά πράγματα της χώρας στάθηκε το φεμινιστικό

κίνημα. Η Καλλιρρόη Παρρέν, εκδότρια του περιοδικού «Εφημερίς των Κυριών», ήταν η πιο σημαντική φωνή έκφρασης αυτών των διεκδικήσεων. Η ισότητα των δυο φύλων και η απαίτηση για τη χορήγηση πολιτικών δικαιωμάτων στις γυναίκες, οδήγησε στη σύσταση πολλών γυναικείων οργανώσεων, με αποτέλεσμα κατόπιν πιέσεων τους να φτάσουμε στο προεδρικό διάταγμα της 5ης Φεβρουαρίου του 1930 που αναγνώριζε το δικαίωμα του εκλέγειν για τις Ελληνίδες, αλλά μόνο για τις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές και μόνο για τις εγγράμματες άνω των 30 ετών.

Η πλήρης κατοχύρωση των πολιτικών δικαιωμάτων των γυναικών ψηφίστηκε στις 28 Μαΐου του 1952, χωρίς όμως τελικά να συμμετάσχουν στις εκλογές του Νοεμβρίου, γιατί δεν είχαν ενημερωθεί οι εκλογικοί κατάλογοι. Το 1953, σε επαναληπτική εκλογή στη Θεσσαλονίκη, εξελέγη η πρώτη γυναίκα βουλευτής. Ήταν η Ελένη Σκούρα («Ελληνικός Συναγερμός»), που μαζί με τη Βιργινία Ζάννα («Κόμμα Φιλελευθέρων»), υπήρξαν οι

δυο πρώτες γυναίκες υποψήφιες για το βουλευτικό αξίωμα.

Το γυναικείο κίνημα πέτυχε τη μεγαλύτερη νίκη του, όταν στο Σύνταγμα του 1975 καθιερώθηκε η αρχή της ισότητας των δυο φύλων. Ο αριθμός των γυναικών βουλευτών αυξήθηκε σημαντικά με την πάροδο των χρόνων κι έτσι στη Βουλή του 2004 συμμετέχουν συνολικά 40 γυναίκες. Είναι ο μεγαλύτερος αριθμός μέχρι σήμερα, αλλά αντιστοιχεί μόλις στο 13% του συνόλου των μελών της Βουλής. Στην Κύπρο, οι γυναίκες ψήφισαν από τις πρώτες εκλογές στη Μεγαλόνησο το 1960.

Πρώτη βουλευτής εξελέγη η τουρκοκύπρια Αϊλάν Κιαζίμ, ενώ πρώτη Ελληνοκύπρια η Ρήνα Κατσελή, μέλος του «Δημοκρατικού Κόμματος», που εξελέγη το 1981. Η κυρία Κατσελή εμφανίστηκε στην πρώτη συνεδρίαση της Βουλής για να δώσει το νενομισμένο όρκο με τσεμπέρι και κυπριακή ενδυμασία. Σήμερα, στη Βουλή των Αντιπροσώπων υπάρχουν 8 γυναίκες σε σύνολο 56 ελληνοκυπρίων βουλευτών, ποσοστό 14,3%.

ΤΙ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΑΛΛΟΙ...

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

Στη μέγκενη με ευθύνη τους

Ασκήσεις ισορροπίας για την κυβέρνηση, που παγιδευμένη στις δικές της επιλογές πιέζεται τώρα αφόρτη από τα εσωτερικά κοινωνικά μέτωπα αλλά και τους ξένους δανειστές, με ορατή την πιθανότητα συντριπτικής κατακρήμνισης.

Από το Βερολίνο και τις Βρυξέλλες, και με μοχλό πίεσης την ανάληψη της προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο πρωθυπουργός Αντώνης Σαμαράς δέχεται ισχυρότατες συστάσεις να τελειώνει άμεσα με τα προαπαιτούμενα, που σημαίνει πλειστηριασμοί, ομαδικές απολύσεις και νέα μέτρα κάλυψης του

δημοσιονομικού κενού. Αδιαφορώντας πλήρως, βεβαίως, οι ξένοι για το κοινωνικό κόστος που θα επιφέρουν οι νέες απαιτήσεις τους, που ήδη οδηγούν στην εξαθλίωση μεγάλο μέρος του πληθυσμού.

Τώρα αρχίζουν τα πολύ δύσκολα για τον κ. Σαμαρά. Με την ολοκλήρωση της κοινοβουλευτικής διαδικασίας για τον προϋπολογισμό, η επόμενη μεγάλη δοκιμασία θα είναι ο Ενιαίος Φόρος Ακινήτων και η ρύθμιση για τους πλειστηριασμούς. Δύο ζητήματα που αφορούν τον πυρήνα της νεοελληνικής κοινωνικής κουλούρας και δη των νοικοκυραίων

ψηφοφόρων της συντηρητικής παράταξης, αρκετοί εκ των οποίων, ιδιαίτερα οι πιο ασθενείς οικονομικά, θα βρεθούν αντιμέτωποι με την επιλογή τους στις περασμένες εκλογές.

Ο Αντώνης Σαμαράς γνωρίζει καλά ότι δεν μπορεί να περάσει εύκολα όσα οι ξένοι του ζητούν περί ανοίγματος των πλειστηριασμών και επιβολής νέων φόρων στα ακίνητα, καθώς εφεξής κάθε μέτρο ή ρύθμιση στην κατεύθυνση που θέτει η τρόικα θα συνιστά ρήξη του κυβερνώντος κόμματος με μέγα μέρος της εκλογικής του δεξαμενής.

Το σοβαρότερο μέτωπο, όμως, της τρίτης μνημονιακής κυβέρνησης θα είναι με την ίδια την κοινωνία, σε μια περίοδο κατά την οποία οι Έλληνες είναι ήδη εξαντλημένοι από τη λιτότητα και την ακραία φτώχεια, το ποσοστό της οποίας -σύμφωνα με τη Eurostat- βρίσκεται στο 34,6% και αναμένεται να φθάσει το 2014 στο 40%.

Το success story καταρρέει υπόκωφα, συμπαρασύροντας τους εμπνευστές του. Την ώρα που άνθρωποι πεθαίνουν από το κρύο στην προσπάθειά τους να ζεσταθούν με μέσα της δεκαετίας του '50 και

οι άνεργοι αυξάνονται καθημερινά όπως και οι άστεγοι, ο πρωθυπουργός φαίνεται πως δεν έχει καμιά άλλη εναλλακτική κίνηση παρά να κερδίσει κάποιο χρόνο, ελπίζοντας μόνο σε κάποιο θαύμα.

Να εισακουστούν, δηλαδή, οι παρακλήσεις του προς την τρόικα και να μη ληφθούν μέτρα έως την άνοιξη και τις ευρωεκλογές. Σε αντίθετη περίπτωση, ακόμη και εάν δεν υπάρξει κοινωνικό ξέσπασμα, πρέπει να θεωρείται από τώρα βέβαιο πως στις ευρωεκλογές η Ν.Δ. θα γνωρίσει την πιο οδυνηρή ήττα από την ίδρυσή της.